

na svém povrchu nese výzdobu v podobě devíti menších pyramidovitě uspořádaných trojúhelníků, které jsou střídavě vykládány emailem světle zeleného a hnědočerveného zabarvení (obr. 11). Okraje lučíku i zachycovače jsou po obvodu zdobené krátkými příčné rytými rýžkami. Zdobeno je rovněž žebírkem na předělu mezi lučíkem a zachycovačem.

Celková délka spony činí 44 mm, maximální šířka je 22 mm a hmotnost spínadla činí 13,622 g. Vinutí ani jehla spony se nedochovaly. Povrch artefaktu je na horní straně pokryt postříbřením a na spodní straně předmětu tmavě zelenou oxidační patinou.

Kozlovický exemplář lze na základě obdobných nálezů z Čech, Moravy a Slovenska datovat do 2. poloviny 1. století až 1. poloviny 2. století n. l. Původ tohoto typu emailových spon lze hledat v západních provinciích Římské říše (např. Elsček 2017, 169–177, obr. 3: 4–7; Frýzl 2016, 53; Urban 2020, 45–46, obr. 6: 2).

Nový nález spínadla z areálu germánského sídliště ze starší doby římské z Přerova-Kozlovic je prvním exemplářem svého druhu na Přerovsku a zároveň rozšiřuje počet známých lokalit na Moravě. Nepochybně souvisí s existencí jedné z větví Jantarové stezky procházející významným přírodním koridorem – Moravskou branou, při jehož jihozápadním vyústění se lokalita nachází.

Obr. 11. Přerov. Emailová spona typu Exner I 32. Foto Z. Schenk.

Fig. 11. Přerov. Enamelled fibula of Exner I 32 type. Photo by Z. Schenk.

Literatura

- Elsček, K. 2017:** Rímske emailové spony zo Slovenska a nové nálezy emailových spôn zo Zohora. In: E. Droberjar, B. Komoróczy (eds.): *Římské a germánské spony ve střední Evropě* (Archeologie barbarů 2012). Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 53. Brno: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., 169–175.
- Exner, K. 1941:** Die provinzialrömischen Emailfibeln der Rheinlande. *Bericht der Römisch-Germanischen Kommission* 29, 31–121.
- Frýzl, J. 2016:** Římsko-provinciální spony z oblasti severně od středního Dunaje a jejich význam v tehdejší živé kultuře. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni.
- Riha, E. 1994:** Die römischen Fibeln aus Augst und Kaiseraugst: Die Neufunde aus 1975. Augst: Römermuseum.
- Schenk, Z. 2002:** Přerov (k. ú. Kozlovice, okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 43, 243.
- Schenk, Z., Kulíšek, T. 2023:** Přerov (k. ú. Kozlovice u Přerova, okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 64(1), 269–270.
- Urban, P. 2020:** Nové zberové nálezy rímsko-provinciálnych spôn z južnej Moravy v zbierkach Regionálneho múzea v Mikulove. *Studia archaeologica Brunensia* 25(2), 35–77. DOI: 10.5817/SAB2020-2-2.

Summary

The enamelled fibula of Exner I 32 type (Fig. 11) was found in 2024 during a metal detector survey in the 'Nad Lukami' field (Kozlovice u Přerova cadastral area, Přerov District). The artefact can be dated to the Early Roman period, specifically to the B1c–B2b phase.

Zdeněk Schenk, Tomáš Kulíšek

Sivice (okr. Brno-venkov)

Parc. č. 799/1.

Doba stěhování národů. Hrob. Skupina/sít sond. Záchraný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.2039658N, 16.7868067E

Při stavbě rodinného domu na parcele č. 799/1 na východním okraji obce byl dokumentován kostrový hrob z období stěhování národů porušený druhotným zásahem; pro datování je klíčová stříbrná záušnice. Zahloubené objekty byly identifikovatelné pouze ve výkopech pro základové pasy a nelze vyloučit přítomnost dalších hrobů v okolí. Jde o součást lokality na rozmezí katastrů Sivice a Pozořic (Geislerová, Parma eds. 2018, 288–289).

Literatura

Geislerová, K., Parma, D. (eds.) 2018: *Výzkumy – Ausgrabungen* 2011–2016. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Summary

A rescue excavation carried out during the construction of a family house on the eastern outskirts of Sivice (Brno-Country District) yielded an inhumation grave dating to the Migration period.

David Parma

Sobotovice (okr. Brno-venkov)

Severozápadně od obce, parc. č. 1118.

Doba římská. Ojedinelé artefakty. Průzkum detektorem kovu. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.0636281N, 16.5511661E

Při detektorové prospekci v ploše budoucí opravárenské haly (viz oddíl Doba železná) byla získána větší část bronzové profilované spony s vysokým zachycovačem, (obr. 12: 1) kterou je možné zařadit do starší doby římské. Ze stejného nebo spíše mladšího období mohou pocházet rovněž dva zachycovače (obr. 12: 2, 3).

Obr. 12. Sobotovice. Část bronzové spony s profilovaným lučíkem a vysokým zachycovačem a dva zachycovače spon. Foto I. Čížmář.

Fig. 12. Sobotovice. Part of a bronze fibula with a profiled bow and high catchplate, and two catchplates from other fibulae. Photo by I. Čížmář.